

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____
на № _____ від _____

Рішення № _____ від _____ 2018 р. про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект Закону України «Про забезпечення простежуваності походження водних біоресурсів та продукції з них» (далі – проект Закону), а також документи, що додаються до проекту Закону, подані листом Держрибагентства від 11.09.2018 № 1-6.2-5/5578-18.

За результатами проведеного аналізу проекту Закону та аналізу регуляторного впливу (далі – АРВ) на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику)

встановлено:

проектом Закону пропонується врегулювати основні правові та організаційні засади простежуваності походження водних біоресурсів та продукції з них при здійсненні операцій, які пов'язані з переміщенням в межах території України простежуваних видів водних біоресурсів або продукції з них.

Однак, проект Закону не може бути погоджений Службою у представлений редакції та потребує доопрацювання з огляду на таке.

Відповідно до Методичних рекомендацій щодо розроблення проектів законів та дотримання вимог нормопроектної техніки, схваленої постановою колегії Міністерства юстиції України від 21.11.2000 № 41 (далі - Методичні рекомендації), на точність термінології необхідно звертати особливу увагу. Визначення термінів повинно відповідати тому змісту, який у нього вкладають літературознавці, вчені та юристи, і має бути уніфікованим по всьому тексту закону.

Статтею 1 проекту Закону пропонується встановити термінологію, яка не є вичерпною та у більшості своїх положень позбавлена однозначності трактування та системності.

Так, статтею 1 проекту Закону пропонується затвердити, зокрема, термін «перші продавці водних біоресурсів – суб'єкти господарювання, що здійснюють перші операції (продажі, передавання, утилізацію) простежуваних видів водних біоресурсів або продукції з них в межах території України».

Водночас, статтею 5 проекту Закону визначається, що перші продавці водних біоресурсів зобов'язані протягом 24 годин з моменту оформлення *продажу (передавання)* партії простежуваних видів водних біоресурсів або продукції з них, добутих (виловлених) у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), отриманих шляхом аквакультури або імпортованих, надати каналами електрозв'язку звітність до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, з формуванням повідомлень про переміщення простежуваних видів водних біоресурсів або продукції з них.

Акцентуємо увагу, що значення терміну «передавання» відсутнє у статті 1 проекту Закону, а також у Законах України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» та «Про аквакультуру».

У статті 1 проекту Закону слово «передавання» викладене через кому, як один із окремих процесів – (продажі, *передавання*, утилізації), а у статті 5 – у дужках – (*продажу (передавання)*), як тотожність до слова «продажу».

Таким чином, використання поняття «передавання» у різних контекстах створює передумови для його неоднозначного розуміння та, як наслідок, застосування.

Крім того, у зв'язку із відсутністю даного терміну у статті 1 проекту Закону, є не визначеним, що саме мається на увазі під словом «передавання», чи то переміщення водних біоресурсів після їх виловлення, як етап технологічного процесу в межах одного суб'єкта господарювання, чи передавання права власності на них при продажу тощо.

Більш того, після здійснення цих операцій від суб'єктів господарювання *вимагається надання звітності, яка передаватиметься через канали електрозв'язку.*

Означена обставина також є важливою з огляду на те, що здійснення цих операцій повинно супроводжуватись наданням звітності, а за їх систематичне неподання передбачається відповідна санкція.

Таким чином, разом із додатковим фінансовим навантаженням на суб'єктів господарювання пов'язаних із адмініструванням звітування, вони також зазнають певних ризиків, пов'язаних із порушенням термінів та випадків подання такої звітності.

Виходячи з наведеного, необхідно максимально конкретизувати дані питання у проекті Закону.

Окрім того, редакція проекту Закону не містить чітких наслідків, які виникають у разі неподання або несвоєчасного подання відповідної *звітності*, крім окремих випадків вчинення систематичних порушень стосовно проходження процедури виділення часток добування (вилову) водних біоресурсів на наступний календарний період. З чого випливає

певний сумнів у доцільності такого виду *звітності*, яка пропонується у редакції проекту Закону.

Крім того, назву статті 4 проекту Закону необхідно узгодити зі змістовним наповненням самої статті 4, оскільки в ній закріплено процедуру вивантаження простежуваних видів водних біоресурсів або продукції з них.

Також, частиною четвертою статті 5 проекту Закону передбачається, що усі внутрішні (в межах одного суб'єкта господарювання) переміщення партій простежуваних водних біоресурсів або продукції з них мають здійснюватись з оформленням вантажних накладних *або інших перевізних документів* до кожної простежуваної партії водних біоресурсів.

Виходячи із зазначеного, є не зрозумілим, які саме *інші перевізні документи* щодо кожної простежуваної партії водних біоресурсів необхідно надавати суб'єктам господарювання.

В зв'язку з цим, необхідно у частині четвертій статті 5 проекту Закону вказати чіткий перелік *перевізних документів*, якими повинні супроводжуватися простежувані партії водних біоресурсів.

У частині другій статті 7 проекту Закону пропонується, зокрема, встановити: «якщо суб'єкт господарювання, що здійснює вилучення простежуваних видів водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), протягом календарного року систематично (більше, ніж три неодночасні випадки протягом календарного року) скоїв порушення законодавства у сфері забезпечення простежуваності походження водних біоресурсів та продукції з них, та ці порушення призвели до фактичного приховування інформації про реалізацію (переміщення) партії (партій) простежуваних водних біоресурсів або продукції з них, за рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, цьому суб'єкту господарювання *може бути відмовлено* у виділенні часток добування (вилову) водних біоресурсів на наступний календарний період».

Слід зазначити, що термін: «*може бути відмовлено*», який передбачений частиною другою статті 7 проекту Закону, є не однозначним для розуміння особами, які повинні виконувати вимоги цього регуляторного акта, а також може викликати появу корупційних ризиків при його застосуванні.

Отже, з метою усунення різного тлумачення редакції проекту акта, норму частини другої статті 7 проекту Закону необхідно викласти у спосіб, який буде однозначним для розуміння особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта.

Ураховуючи вищезазначене, запропоновані редакцією проекту Закону норми порушують вимоги статті 5 Закону про регуляторну політику в частині викладення положень регуляторного акта у спосіб, який є доступним та однозначним для розуміння особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта.

Окрім того, наданий розробником АРВ до проекту Закону не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004

№ 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, (далі – Методика).

У розділі III АРВ до проекту Закону «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробнику необхідно описати їх та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Наведені розробником альтернативні способи досягнення цілей, є формальними та належним чином не проаналізовані, що, у свою чергу є порушенням пункту 5 Методики, згідно з яким при визначенні та оцінці прийнятних альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання необхідно оцінити кожний із способів, причини відмови від застосування альтернативних способів розв'язання проблеми, аргументи щодо переваги обраного способу.

Зазначені обставини унеможливають надання об'єктивної оцінки тому, наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Щодо необхідності розроблення Тесту малого підприємництва (М-Тест) зауважуємо таке.

У розділі III АРВ «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» розробником наведені цифрові дані щодо кількості суб'єктів малого підприємництва, що складає 63,5% від загальної кількості суб'єктів господарювання.

Так, у додатку 1 до Методики зазначено, якщо питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, необхідно здійснити розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва).

Натомість, по всій редакції проекту Закону передбачаються норми для суб'єктів господарювання стосовно проведення певних процедур, наприклад, передавання звітності каналами електрозв'язку, часові витрати на оформлення вантажних документів, проходження маркування водних біоресурсів та продуктів, проходження перевірки на дотримання законодавства у сфері забезпечення простежуваності походження водних біоресурсів, утилізація водних біоресурсів для непромислових цілей тощо.

Слід зазначити, що відсутність у М-Тесті до АРВ розрахунків не дозволяє оцінити вплив регулювання на суб'єктів малого підприємництва і оцінити витрати, які вони понесуть внаслідок провадження регулювання.

У розділі VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» розробником не обраховано витрати органів виконавчої влади на виконання вимог регуляторного акта

згідно з додатком 3 до Методики, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання та держави, та чи є обрані способи регулювання оптимальними з позиції мінімізації витрат держави.

Розділ VIII АРВ до проекту Закону «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики.

Так, розробником наведено не всі обов'язкові показники результативності регуляторного акта, а наведені додаткові показники, є нечіткими та некоректними.

Відповідно до пункту 10 Методики прогностичні значення показників результативності регуляторного акта встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом, обов'язковими з яких повинні бути:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;

кількість суб'єктів господарювання;

розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання.

Окрім цього, відповідно до вимог Методики, необхідно *навести не менше ніж три кількісних показники*, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта, та які підлягають контролю (відстеження результативності).

Недотримання розробником вимог Закону про регуляторну політику та Методики в частині визначення показників результативності не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як це передбачено статтею 10 Закону про регуляторну політику.

Підсумовуючи викладене, за результатами розгляду положень проекту Закону та АРВ встановлено, що проект розроблено з порушенням основних принципів державної регуляторної політики, а саме: передбачуваності, збалансованості та ефективності, визначених статтею 4 Закону про регуляторну політику.

Крім цього, проект Закону також не відповідає вимогам статті 8 Закону про регуляторну політику в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Керуючись частиною п'ятою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту Закону України «Про забезпечення простежуваності походження водних біоресурсів та продукції з них».

Голова Державної регуляторної
служби України

Ксенія ЛЯПІНА